

Romano Boodos

Y H T E I S K U N T A A P A L V E L E V A E R I K O I S L E H T I

Irtonro: 2 euroa.
Ei muita kuluja, keräyksiä tms.

ROMANO MISSIO
Vilppulantie 2 C 4
00700 HELSINKI

Myyntiaika maaliskuusta -
toukokuu 2011

Nro 1/2011

.CA63

TURVAA LÄHIMMÄISYYDESTÄ

Joka kymmenes suomalainen nuori kokee itsensä yksinäiseksi. Joka viidennellä yläasteikäisistä pojista ei oman arvionsa mukaan ole yhtään todellista ystävää. Yksinäisyys on yhteydessä moniin muihin kielteisiin seikkoihin kuten opiskelu- ja sopeutumisvaikeuksiin. Se voi johtaa usein myös masennukseen ja ahdistukseen, tämänvuotisen Yhteisvastuukeräyksen avannut tasavallan presidentti Tarja Halonen sanoi puheessaan.

Presidentti Halonen muistutti lapsen ja nuoren tarvitsevan tunnetta siitä, että hän kuuluu johonkin. Osallisuus ja kumppanuus auttavat häntä omien voimavarojen löytämiseen, elämänhallinnan oppimiseen ja identiteetin vahvistumiseen. Ystävyys ja yhteenkuuluvuus sekä ehkäisevät ongelmia että voivat myös korjata jo syntyneitä mielen vaurioita.

Yhteyttä kaipaavat lasten ja nuorten lisäksi myös aikuiset.

”Asioiden jakaminen ja yhdessä ruokileminen puolittaa vaikeuksia, ihmisen voi saada rauhan huolistaan ja sydän voi tyyntyä. Toisaalta voi kokea, että voi olla avuksi myös toiselle ja kokea yhteyttä lähimmäisen kanssa”, kertoo Ramona Åkerlund tämän lehden takasivulla.

Lämmin yhteys toisiin ihmisiin on jokaiselle hyvän elämän välttämätön voimavara.

PÄÄKIRJOITUS

Yhteisöllisyyttä pienin teoin

A lkanut vuosi 2011 on vapaaehtoistoiminnan vuosi. Suomessa monet kansalaisjärjestöt toimivat maamme kansalaisten hyvinvointia vahvistavien palveluiden tuottajina julkisen sektorin rinnalla. Romano Missio on kristillisenä järjestönä toiminut jo yli 100 vuotta, toteuttaen kristillistä yhteiskunnallista palvelutehtävää.

Yhteisvastuueräyksestä on sanottu, että se on lähimmäisenrakkauden kansanliike, joka saa vuosittain liikkeelle noin 40 0000 vapaaehtoista kerääjää. Tämän vuoden yhteisvastuueräys torjuu nuorten yksinäisyyttä Suomessa ja Mosambikissa. Jokainen meistä tarvitsee tukea ja hyväksyntää muilta ihmisiltä. Kaikissa ikäryhmissä ja yhteiskuntaluokissa on yksinäisyyttä. Joka kymmenes suomalainen nuori kokee itsensä yksinäiseksi. Nuorilla yksinäisyys ja syrjäytyminen tuntuvat erityisen kipeänä, ihmisen tunnemaailman ollessa herkimmillään.

Meistä jokainen voi omalta osaltaan olla poistamassa yksinäisyyttä. Voimme ottaa yhteyttä perheenjäseniin ja sukulaisiin tai ystäviin ja tuttaviiin, joihin emme kiireidemme tai muiden syiden takia ole olleet yhteydessä. Voimme mennä sairaaloihin ja vanhainkoteihin tapamaan yksinäisiä ihmisiä. Voimme osoittaa tukemme koululaisille, jotka kiusaamisen tai muun syyn takia ovat yksinäisiä ja kokevat tulevana syrjäytyksi. Saamalla myös nuoria mukaan eri toimintoihin luodaan mahdollisuudet yhdessäolon myötä syntyvälle verkostoitumiselle. Haluan korostaa yhteistoiminnan merkitystä. Yhteisöllisyys ei ole vain yhdessä tekemistä vaan ensisijaisesti yhdessä olemista, jossa toteutuu ihmisten välinen vuorovaikutus ja toisten ihmisten hyväksyminen.

Romaninuoret ovat erityisesti sydämellään, kun puhutaan nuorten syrjäytymisen ehkäisemisestä. Tänäkin päivänä he joutuvat kamppailemaan ennakkoluulojen ja syrjijien kanssa muiden nuoruuteen liittyvien haasteiden ohessa. Toivon, että romanipoliittisessa ohjelmassa toimenpiteet tulevat poliittisissa päätöksenteossa todelliseksi niin valtion kuin kuntien tasolla.

Työ nuorten syrjäytymistä vastaan tulee aloittaa jo aikaisessa vaiheessa.

Koulujen ja perheiden tulee puuttua ongelmiin heti kun niitä huomataan. Meidän tulee tukea lapsia ja nuoria eri keinoin. Yksi tärkeimmistä tavoista ehkäistä syrjäytymistä on osoittaa kiinnostusta antamalla aikaa. Nuoret tarvitsevat rakkautta ja hyväksyntää, mutta meidän tulee myös näyttää, että kuuntelemme heitä. Usein parhaat ideat nuorten ongelmien ratkaisuun tulevat nuorilta itseltään.

Helsingissä on viime aikoina ollut näyttävästi esillä Helsinki Missionin mainoskampanja. Se herätti minut ajattelemaan yksinäisyyden taustoja. Mainos on eräänlainen etsintäkuulutus, jossa kuvan kera etsitään kadonnutta omaista. Etsintäkuulutuksessa yksinäinen vanhus etsii tyttärtään tai poikaansa joka on viimeksi havaittu kiireisenä kännykän kanssa juoksemassa kokouksesta toiseen. Kuinka usein tämä kuvio pitääkin paikkansa! Kiireisillä ihmisillä ei ole aikaa käydä tapaamassa yksinäisiä vanhempiaan, jotka odottavat vierailua. Tänä päivänä monessa perheessä vanhemmilla ei ole aikaa myöskään lapsilleen. Lapset ja nuoret harhailevat yksin tai ryhmässä toreilla ja kauppa-keskuksissa. Moni heistä varmasti kaipaisi vanhempien huomiota enemmän kuin saa.

Suomalainen yhteiskunta on muuttunut liian yksiokeiseksi ja liian suorituspainotteiseksi. Tarvitsemme lisää yhteisöllisyyttä. Se lähtee pienistä asioista. Pienet sanat ja pieni kannustus oikealla hetkellä voivat olla ratkaisevia ihmisen elämän kululle. Tulisi myös olla rohkeutta puuttua asioihin eikä vain odottaa, että joku muu tai viranomaiset hoitavat asiat meidän puolestamme. Lähdetään liikkeelle alttiuden kengät jalassa ja sydän Jumalan rakkauden täyttämänä. Jeesus kehottaa meitä pysymään hänessä, totisessa viinipuussa.

Joh 15: 11-12 "Tämän minä olen teille puhunut, että minun iloni olisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. ... Tämä on minun käskyni, että te rakastatte toisianne, niin kuin minä olen teitä rakastanut."

Toivon sinulle Jumalan siunaamaa keväätalven ja kevään aikaa!

LEENA RAUHALA

Romano Missio ry.

Vilppulantie 2 C 4, 00700 Helsinki
Puh. (09) 351 1366, fax (09) 345 2517

HALLITUS 2011

Leena Rauhala puheenjohtaja, kansanedustaja
Vainö Lindberg varapuheenjohtaja, sosiaalineuvos
Tina Mäkelä projektijohtaja
Malla Laiti erikoissuunnittelija
Sirpa Pöllönen oppisopimustoiminnan päällikkö
Roberg Blomerus insinööri, amk
Jeppe Isberg yrittäjä
Matti Virtanen johtaja
Päivi Rask-Helin romanikulttuuriohjaaja
Seppo Lusikka työalasihteeri (varajäsen)

KESKUSTOIMISTO

toimisto@romanomissio.fi

Tuula Åkerlund toiminnanjohtaja
tuula.akerlund@romanomissio.fi
Timo Jokela talouspäällikkö
Mervi Pamucki toimistosihteeri
mervi@romanomissio.fi

SOSIAALI- JA DIAKONIAITYÖ

Toimisto Puh. (09) 351 1366

NAISTENVUORO -vankilaprojekti

Päivi Majaniemi projektkoordinaattori
Puh. 09-3511 366
paiivi.majaniemi@naistenvuoro.fi
Tuula Nyman palveluohjaaja
GSM 044 300 7815
tuula.nyman@naistenvuoro.fi

PÄIVÄKUMMUN LASTENKOTI

Johtaja Hanna Pekonen
Hyväneula, Mieholanatie 158, 16800 Hämeenkoski
Puh (03) 764 1501, fax (03) 764 5002
paivakumpu@romanomissio.fi

KOTIMÄEN PIENRYHMÄKOTI

Vs. Johtaja Susan Ihanainen
Kotimäentie 213, 04150 Martinkylä
Puh. (09) 294 4492, Fax (09) 294 4493
kotimaki@romanomissio.fi

ROMANINUORTEN OPINTORAHASTO

Sampo 800014-80033.
Merkintä: Lahjoitus/opintorahasto

TÄSSÄ NUMEROSSA

Moraali on sydämen kysymys	4
Ajankäytön tehostaminen	5
Hae opiskelamaan!	5
Kenenkään ei pidä jäädä yksin	6
Hän tuli sinua varten	6
Tasavallan presidentti Tarja Halosen puhe	7
Ystävyyttä ylittää kulttuurirajat	8
Kulttuuripääkaupunki juhlii Kansainvälistä romanipäivää	8
Vankilasta opintielle?	9
Uusia suosituksia romanikieleen	9
Toiminnanjohtajan palsta	11
Romaniopiplaan ja -opiskelijan ohjaus	11
Toiminnanjohtajan palsta	11
Tärkeintä on yhteys	12

Hallitus linjasi romanipoliittikan painopisteet

Valtioneuvoston periaatepäätös romanipoliittikan linjauksiksi valmistui.

Suomen ensimmäinen romanipoliittinen ohjelma valmistui 2009. Ohjelman tavoitteena on edistää romanien yhdenvertaisuutta ja osallisuutta elämän eri alueilla.

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä esitellään romanipoliittisen ohjelman pohjalta kuusi keskeistä toimintalinjaa, joiden mukaisesti romaniväestön asemaa Suomessa kehitetään.

Romanipoliittisen ohjelman

toteuttamisvastuu on jaettu useille valtion hallinnonalueille. Ministeriöiden tehtävänä on lisäksi toteuttaa romanipoliittisessa ohjelmassa vastuulle määritellyt muut toimenpiteet käytettävissä olevien määrärajojensa rajoissa.

Kuusi painopistettä

Romanipoliittinen ohjelma on kattava ja konkreettinen toimenpideohjelma, jonka avulla saadaan aikaan pysyviä parannuksia romaniväestön asemaan. Koko laajaan romanipoliittiseen ohjelmaan sisältyy yhteensä 147 toimenpidettä, joiden toteuttamisvastuu on jaettu useille hallinnonaloille.

Ohjelman yhtäaikaistulla ja poikkihallinnollisilla toimilla

halutaan edistää mahdollisuuksia osallistua koulutukseen ja työmarkkinoille, vahvistaa romaniväestön omaa vastuunottoa ja toimintakykyä, lisätä romanien vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea ja kehittää romanikielen ja -identiteetin säilymistä Suomessa.

Ohjelma jäsentyy kuuteen painopisteeseen. Painopistealueet ovat romanilasten ja -nuorten osallistuminen varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, aikuisen romaniväestön ammatillinen koulutus ja sijoittuminen työmarkkinoille, romaniväestön yhdenvertainen kohtelu ja palveluihin pääsy, romanikielen ja -kulttuurin kehittäminen, romaniväestön yhdenvertaisuus ja syrjinnän ehkäisy sekä romanipoliittikan

kehittäminen ja romaniväestön osallistumisen vahvistaminen.

Yhdenvertaisuutta arkeen

Romanipoliittisen ohjelman lähtökohdaksi on, että nykyinen lainsäädäntö ja palvelujärjestelmä toimivat hyvänä pohjana romaniväestön yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Yhdenvertaisuuden edistämisen ja syrjimättömyyden valtavirtaistaminen tarkoittavat romaniväestön ja heidän olosuhteidensa näkyväksi tekemistä elämän eri osa-alueilla. Tämän lisäksi tarvitaan toisinaan lisäisiä kohdennettuja toimenpiteitä romaniväestön osallisuuden ja tosiasiallisen yhdenvertaisuuden toteutumiseksi.

Käytännössä yhdenvertaisuus ja osallisuus toteutuvat paikallistasolla ihmisten arjessa. Tästä syystä kuntien rooli korostuu ohjelman toimeenpanossa.

Ohjelmaesityksestä pyydettyissä lausunnoissa annetaan vahva tuki romanipoliittiselle ohjelmalle. Lausunnonantajien näkemyksen mukaan romanipoliittisen ohjelman priorisointikohteita ovat erityisesti romanilapsiin ja -nuoriin kohdistuvat toimenpiteet. Lisäksi tarvitaan toimia aikuisen romaniväestön osallisuuden vahvistamiseksi.

Romaniväestön koulutukseen osallistumisen vahvistaminen ja yleinen koulutustason nostaminen avaavat ovia työmarkkinoille ja laajemminkin yhteiskunnalliseen osallisuuteen täysivaltaisina kansalaisina.

Hyvää työtä tehdään jo

Romanipoliittisessa ohjelmassa on nostettu esiin hyviä käytäntöjä, joita on kehitetty romaniväestön osallisuuden vahvistamiseksi ja joita tulisi juurruttaa käytäntöihin eri puolilla maata. Näitä ovat muun muassa eri kuntiin perustetut paikalliset romanityöryhmät romaniväestön ja paikallisten viranomaisten yhteistyön lisäämiseksi.

Samoin ohjelmasta annetuissa lausunnoissa tuotiin esille jo käynnissä olevia hyviä kehittämishankkeita. Näitä ovat esimerkiksi romanilasten perusopetuksen tukeminen 31 kunnassa ja romanikielisten kielipesien toiminta eri puolilla Suomea. Arvokkaita, jo meillä on vielä hankkeita ovat myös romaniasian yhdyshenkilötoiminnan kehittäminen työ- ja elinkeinohallinnossa, romanien aikuiskoulutus- ja työllistämishankkeet, joista on saatu myönteisiä tuloksia, sekä romanitustaisten työntekijöiden rekrytoiminnan kehittäminen samoin kuin kuntien sosiaali- ja opetustoimeen, sekä romaniväestölle suunnatut perheirit ja vanhempien seminaarit.

Romano Boodos

Número 2/2011 ilmestyy kesäkuun alussa. Lehteen tarkoitettujen materiaalien on oltava Romano Mission toimistolla viimeistään 1.5. Laita kuoreen tunnus "Romano Boodos".

Materiaalin voi lähettää myös sähköpostilla osoitteeseen toimisto@romanomissio.fi.

Julkaisija: Romano Missio ry

Päätoimittaja:
Tuula Åkerlund

Toimitussihteeri:
Jaakko Kaartinen-
Koutaniemi

Lehden ulkoasu:
Valfrid Åkerlund/
Grafimus Oy

Toimitusneuvosto:
Tuovi Putkonen, Malla Laiti,
Taina Cederström.

Kannen kuva:
Valfrid Åkerlund

Tilaus- ja ilmoitushinnat:
Vuosisikerta 15 euroa,
jäsenille jäsenetuna.
Irtonumero 2 euroa.

Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa.
Ilmoitushinta 1 euro/pmm

Painopaikka:
Suomen Lehtiyhtymä, Tuusula

Tilaukset ja osoitteenmuutokset:
Vilppulantie 2 C 4
00700 Helsinki.

Puh: (09) 351 1366
Telefax: (09) 345 2517

Internet: www.romanomissio.fi

ISSN 1239-9779

Moraali on sydämen kysymys

Yhteiskunnallisesta oikeudenmukaisuudesta ja vastuusta keskusteltaessa on otettu tarkasteluun yhteiskunnan julkisten instituutioiden muodostamat järjestelmät ja niiden puitteissa toimivat yksiköt, jotka vastaavat sosiaalisista palveluista ja huolenpidosta, tai työpaikkojen luomisesta tietyille ryhmille. Käynnissä on monia hankkeita aiheeseen liittyen. Vaan mitähän ovat ne moraaliset ja eettiset hyveet käytännössä?

Mikään asiakirja ei anna suoria vastauksia tilanteisiin, kuinka toimia elämässä ja työpaikoilla. Yhteiskuntavastuu on ajan muodikkaampia termejä, joita lanseerataan markkinoille paremman maailman toivossa ja eri ihmisryhmiä käsittävän työllistämisen tähden. Arjessa, ihmisten kohtaamisessa, saamme erinäisissä tilanteissa kosketusta, josta voimme oppia.

Valitettavan usein kuitenkin epäoikeudenmukaisuus puhuu. Ristiriitatilanteissa työasioissa, voidaan tummempipäiseltä kysyä yhtäkkiä täysin irrallisen kysymyksen, tyyliin: "onkos sulla muuten lakerikengät jalassa"... tai tilanteessa jossa henkilö on itse toiminut väärin, hän saattaa vinkkasta: "Tiedäks kuin pal mää olen auttanu teikäläisii."

Luennoitsija, opettaja, vastuullinen henkilö voi tahtomattaan tai vahingossa tukea epätasa-arvoisuutta, syrjintää, suvaitsemattomuutta nimeämällä asioita tai ihmisiä ja korostamalla tai esiin nostamalla tietynlaisia ihmisiä. Erilaiset

taustat ja ihmiskuvat, asenteet ja ennakkoluulot vaikuttavat.

Eriarvoisuus ja sen ulottuvuudet ovat moninaisia. Sitä voi olla kaikissa yhteiskunnan sisäisissä instituutioissa. Kyse on sosiaalisesta kerros- tuisuudesta, kontrollista ja konflikteista. Valtaa käytetään yleemmistä kerroksista alempiin nähden. Vastuullisuuteen liittyy oikeudenmukaisuus ja kohtuus.

Ajatellaan, että kestävässä yksilön elämänhallinnassa tarvitaan toimijoiden erityisten sopimusten ja vuorovaikutus-

suhteiden taustalla tehokkaasti moraalista työtä tekevää tai taustaoikeudenmukaisuutta ylläpitävää perusrakennetta.

Pikku keissi arjen elämästä: Ystävä laitto toiselle tekstarin, jossa pyysi rukoilemaan puolestaan, kun töissä haastava tilanne. Hän työskentelee eräällä yksityisessä siivousalan firmassa. Rukous on tietenkin tärkeintä, mutta joskus käärittävä hihatkin; niinpä ystävä oli sen päivän hänen kanssaan siivoamassa ihmisten koteja. Illalla ystävä oli kertonut toiselle ys-

tävälleen, kuka oli ollut työparina sen päivän. Hän oli kysynyt: "Kerroitko työnantajalle, että kyseessä oli romani"? Jep jep, sehän taisi olla kohtelias ilmaisu, jos ei sentään mustalaisesta puhunut.

Onko rakenteista ja systeemeistä hyötyä? "Pahat ajatukset lähtevät sydämeistä" – Ison Kirjan mukaan. Ongelman ydin on ytimen ongelma. Ihmissydämen ongelma.

Kristillisiin arvoihin nojatesa emme kaipaa ihmiskunniaa. Yksilöiden ja rakenteiden itsek-

kyys voisi edes jollakin tavoin pysyä hallinnassa ja vastuu omasta itsestä ja maailmasta toteutua. Lääkkeeksi käy taasen Isosta Kirjasta yksinkertaisen toisen ihmisen kunnioitus: tee toiselle se, mitä toivoisit itsellesi tehtävän.

On tunnistettava keinot, joilla ihmisiä voidaan rohkaista ottamaan edes pieniä myönteisiä askeleita maailmassa, jossa utopiat ja unelmat eivät toteudu.

KATJA T. ÄRLING

Sana sinulle

AMARO DAAD – KAMMIBA

Amaro Daad, koon sal aro deulenni. Kurkimen mo vel to nau. Mo vel to vollako boliba, mo pherdjuves to džinta jakkes apo phuv sar aro deulenni. De mende da diives mare sakkò divivesko maaro, ta de prossiba mende are uuhliba, jakkes sar ame daha prossiba lenge, koonen hin uuhliba mende Ta muk meen aro kvinniba,

bi muk meen nikki katto grehhenna, doolesko tuut hin vollakoboliba, džoor ta patti. Aamen.

RAIJESTO SINGLIBA

Rai mo singlavel tumen ta mo siilavel tumen. Rai mo sikavel lesko muoda tumenge ta mo del tumenge noodiba. Rai mo risavel pesko muoda tumengo ring ta mo del tumenge freediba. Daadesko, ta Tšaavesko ta Kurko Onnoske naaveha. Aamen.

ISÄ MEIDÄN

Isä meidän, joka olet taivaassa. Pyhitetty olkoon sinun nimesi. Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapautukoon sinun tahtosi,

myös maan päällä niin kuin taivaassa. Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme. Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet. Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta. Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Aamen.

HERRAN SIUNAUS

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä. Herra kirkastakoon kasvonsa teille ja olkoon teille armollinen. Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne ja antakoon teille rauhan. Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Aamen.

AJANKÄYTÖN TEHOSTAMINEN

Koululaisen ja opiskelijan ajankäytön hallinta

Vikossa on 168 tuntia. Tästä ajasta suurin osa kuluu sellaiseen, jota et pysty juuri säätämään. On nukkuttava, käytävä koulua, tehtävä koti- töitä, harrastettava ja niin edelleen. Näiden lisäksi sinulla on käyttössäsi tietty määrä aikaa, jonka käyttöä voit itse säädellä. Ajankäytön hallinnalla tarkoi-

tetaan juuri tämän ajan suunnittelua ja hallintaa.

Ajankäytön hallinnan tarkoitus ei ole poistaa elämästä spontaanisuutta, yllätyksiä, tässä hetkessä elämistä. Sen tarkoitus on päinvastainen: tehokkaalla ajankäytön suunnittelulla aikaa jää enemmän, kiire vähenee, stressi helpottuu ja tulokset paranevat.

2. Seuraa ja tarkkaile ajankäyttöäsi

Pidä huoli, että olet tietoinen mihin aikasi kuluu.

3. Tunnista ja karkoita "aikavarkaat"

Aikaa piti olla riittävästi, mutta johonkin se vain kului ja mitään järkevää ei tullut tehdyksi. "Aikavarkaat" iskivät, ehkäpä sinun omalla myötävaikutuksellasi. Listan näistä rosoista löydät tältä sivulta.

1. Tee heti rästissä olevat työt

Tekemättömät työt ahdistavat, lamauttavat ja vievät energiaa uusilta tehtäviltä

Sovi suorituksista opettajan kanssa, varaa aikaa rästistöiden tekemiseen ja tee ne vaikka puoliväkin.

AIKAVARKAAT

Nämä ryövärit eivät sinänsä ole pahoja. Ongelma syntyy silloin, jos niistä tulee isäntä ja sinusta renki. Kohtuus on yleensä hyve ja täydellisyys utopiaa. Olennaista on, että sinä määrääät ja kontrolloit, mihin aikasi kuluu. Lista ei

ole tyhjentävä. Keksit varmaan vielä muitakin.

Aikavarkaat saat kuriin, kun toimit päättäväisesti: Listaa pahimmat aikavarkaat. Mieti samalla, miten saat ryöstelyn kuriin ja pääset tilanteen herraksi. Valitse keinot ja toimi niiden mukaan.

Kännykkä: joku soittaa tai lähettää tekstiviestejä vähän väliä ja aika usein siitä seuraa jotain tekemistä tai meno-

noa Roskaposti: muun muassa ne viestit, jotka eivät oikeastaan koske sinua, mutta jotka on luettava

ennen kuin siitä voi varmistua.

Telesio: suomalaisen katsoo televisiota noin kolme tuntia päivässä. Siis esimerkiksi klo 19–22 päivittäin. Voisiko tehdä jotain muutakin?

Internet: pahimmasa tapauksessa puolet elämästä siirtyy virtuaalitodellisuuteen. Liian paljon rästitöitä. Ei oikein tiedä mistä aloittaisi, yrittää vähän kaikkea eikä mistään tule mitään valmista. Vieras saapuu yllättäen.

Työpöytä on sekaisin ja tavarat hukassa. Tehtävät venyvät ja jäävät kesken. Toisten odottelu. Taipumus lykätä asioita. Et osaa sanoa ei. Tavoitteiden puute tai epäselvyys. Aikataulun puute.

Hae opiskelemaan!

AMMATILISEN KOULUTUKSEN JA LUKIOKOULUTUKSEN YHTEISHAKU

www.haenyt.fi
• Syksyllä 2011 alkavaan koulutukseen: 28.2.–18.3.2011
• Kesän 2011 täydennyshaku: 8.7.–15.7.2011
• Keväällä 2012 alkavaan koulutukseen: 28.9.–7.10.2011

AMMATTIKORKEAKOULUJEN NUORTEN SUOMEN- JA RUOTSINKIELINEN YHTEISHAKU

www.amkhaku.fi
• Syksyllä 2011 alkavaan koulutukseen: 7.3.–12.4.2011
• Kesän 2011 täydennyshaku: 1.8.–4.8.2011
• Keväällä 2012 alkavaan koulutukseen: 12.9.–7.10.2011

AMMATTIKORKEAKOULUJEN AIKUISKOULUTUKSEN YHTEISHAKU

www.amkhaku.fi
• Syksyllä 2011 alkavaan koulutukseen: 7.3.–12.4.2011
• Keväällä 2012 alkavaan koulutukseen: 12.9.–7.10.2011

AMMATTIKORKEAKOULUJEN VIERASKIELISEN KOULUTUKSEN YHTEISHAKU

www.admissions.fi
• Syksyllä 2011 alkavaan koulutukseen: 3.1.–15.2.2011
• Keväällä 2012 alkavaan koulutukseen: 29.8.–9.9.2011

YLIOPISTOKOULUTUKSEN YHTEISHAKU

www.yliopistohaku.fi
• Syksyllä 2011 alkavaan koulutukseen: 7.3.–12.4.2011
(SibA, TeaK ja Näty 7.3.–18.3.2011)
• Keväällä 2012 alkavaan koulutukseen: 12.9.–7.10.2011

KAALEET KOULUUN! -PROJEKTIN OSATOTEUTTAJAJEN KOULUTUSTARJONTA:

HELSINGIN DIAKONIAOPISTO
Tiedot löytyvät internetistä: www.hdo.fi etusivulla Ajankohtaista Kaikki alkavat koulutukset Tutkintoon johtava koulutus ja Tutkintoa edeltävä koulutus

SEURAKUNTAOPISTO
Tiedot löytyvät internetistä: www.seurakuntaopisto.fi etusivulla Koulutustarjonta Koulutussemmet A-Ö Lisätietoja seurakuntaopiston koulutuksista saa opintosuhteereiltä ja opinto-ohjaajilta:

Tutkintoa edeltävä koulutus (Suora haku 2.5.–29.7.2011)
Muun muassa perusopetus, 10-luokka, ammatistartti
opintosuhteeri puh. 044 358 9052
opinto-ohjaaja Anne Heikkinen puh. 044 358 8947
Vapaa sivistystyö (Suora haku 27.5.–29.7.)

Muun muassa musiikkilinja, artistilinja, teatterityö
opintosuhteeri puh. 044 358 9052
opinto-ohjaaja Marko Väisänen puh. 040 511 9963

Ammatilliset perustutkinnot/nuoret (Yhteishaku 28.2.–18.3.2011)
lastenohjaaja, nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja, lähihoitaja
opintosuhteeri puh. 044 358 9035
opinto-ohjaaja Marko Väisänen puh. 040 511 9963

Ammatilliset perustutkinnot/aikuiset (moni- muoto- ja oppisopimuskoulutus): Koulutuksiin haetaan suoraan oppilaitokseen 20.3.2011 mennessä (sähköinen hakulomake www-sivuilla)
lastenohjaaja, nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja, lähihoitaja
opintosuhteeri puh. 044 358 9035
opinto-ohjaaja Riikka Tassi puh. 044 906 3233

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot: Koulutuksiin haetaan suoraan oppilaitokseen (sähköinen hakulomake www-sivuilla)
muun muassa koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja, koulunkäyntiavustaja, lasten ja nuorten erityisohjaaja, perhepäivähoitaja, romanikulttuurin ohjaaja, suntio
opinto-ohjaaja Riikka Tassi puh. 044 906 3233
opintosuhteeri puh. 044 358 8966

Kenenkään ei pidä jäädä yksin

Yhteisvastuukeräys 2011 torjuu nuorten yksinäisyyttä Suomessa ja Mosambikissa. Yksinäisyys ja syrjäytyminen koskettavat nuoria eri tavoin eri puolilla maailmaa, mutta kokemus syrjäytymisestä on yhteinen ja sillä voi olla traagisiakin seurauksia.

Suomessa Yhteisvastuun tuella tarjotaan yläkoululaisille uudenlaista tukioppilastoimintaa, jossa vanhemmat tukioppilaat auttavat nuorempia koululaisia vahvistamaan ystävyysuhteita. Mannerheimin lastensuojeluliitto toteuttaa kaikille kaveri-hankkeen, jonka tavoitteena on vahvistaa yläkoulujen tukioppilastoimintaa ja alakoulujen kummioppilastoimintaa.

Tukioppilaita ja kummioppilaita koulutetaan tukemaan yksinäisiä ja kiusatuksi tulevia oppilaita löytämään kavereita. Lisäksi kehitetään koulujen välituntitoimintaa ja tukioppilas-

toimintaa verkossa ja koulutetaan tukioppilas- ja kummioppilasohjaajia.

Kouluja tuetaan ottamaan käyttöön nettipalvelu, jossa oppilas voi kertoa koulun oppilas- huoltoryhmälle, jos hänellä ei ole kavereita, jos häntä ei huoliteta porukkaan tai jos hän on huomannut oppilaan, joka on jäänyt yksin tai tarvitsee tukea. Kehitetään myös uusia tapoja pitää yhteyttä verkossa, kuten esimerkiksi terveydenhoitajan mese-päivystys. Koululaisten vanhempia opastetaan siinä, miten he voivat auttaa lapsia rakentamaan hyviä kaverisuhteita.

Toimintoja kehitetään neljästä pilottikoulusta Helsingissä, Turussa, Kuopiossa ja Oulussa vuosina 2012 ja 2013. Levittämävaiheessa hankkeen toimintamallit leviävät yli sataan koulun tavoittaen välillisesti noin 35 000 nuorta.

Lisäksi nuorten turvatalojen yksinäisille asiakkaille koulutetaan ja välitetään ystäviä. 13–20-vuotiaille nuorille järjestetään vertaistukiryhmiä, joissa yksinäisyyttä opitaan käsittelemään. Hankkeen toteuttavat Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Suomen Punainen Risti ja Suomen Mielen terveysseura yhdessä seurakuntien kanssa.

TASAVALLAN PRESIDENTTI TARJA HALOSEN PUHE 62. YHTEISVASTUUKERÄYKSEN AVAAMISEKSI 6.2.2011

Ihmisyys syntyy vuorovaikutuksesta. Sen vuoksi on hyvin luonnollista, että ihminen kaipaa toisten seuraa ja hyväksyntää. Joka kymmenes suomalainen nuori kokee itsensä yksinäiseksi. Joka viidennellä yläasteikäisistä pojista ei oman arvionsa mukaan ole yhtään todellista ystävää. Yksinäisyys on Suomessa eri-ikäisten ihmisten todellinen, vakava ongelma. Tänäkin käynnistyvä Yhteisvastuukeräys katsoo tulevaisuuteen ja torjuu erityisesti nuorten yksinäisyyttä.

Lapsi tai nuori ihminen voi kokea yksinäisyyden merkitsevän epäonnistumista ja kelpaamattomuutta. Ulkopuolisuuden ja huonon kokemuksen tekee hänet silloin epäluuloiseksi ja araksi. Yksinäisyys on kaiken lisäksi ongelma, jonka vakavuutta ulkopuolisen on vaikea tunnistaa ajoissa.

Lapsuus ja nuoruus vaikuttavat vahvasti ihmisen myöhempiin elämäntilanteisiin. Esi-merkiksi koulutus- ja työuraan sekä yksilön yleiseen terveystilanteeseen vaikuttavat asiat alkavat rakentua jo lapsuudessa.

Tutkimusten mukaan yksinäisyys on yhteydessä moniin muihin kielteisiin seikkoihin kuten opiskelu- ja sopeutumisvaikeuksiin. Se voi johtaa usein myös masennukseen ja ahdistukseen. Syvä yksinäisyys voi päätyä joskus hyvinkin traagisiin seurauksiin.

Nuorikin tarvitsee tuntea, että hän kuuluu johonkin. Osallisuus ja kumppanuus auttavat häntä omien voimavarojen löytämiseen, elämäntilanteen oppimiseen ja identiteetin vahvistamiseen. Ystävyys ja yhteenkuuluvuus sekä

ehkäisevät ongelmia että voivat myös korjata jo syntyneitä mielen vaurioita.

Yhteiskunnan muutos on ollut nopeaa, eivätkä nuoria auttavat tukitoimet ole aina pysyneet muutoksessa mukana. Nuorten hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymiseltä suojaavia tekijöitä onkin vahvistettava. Riskitekijöihin on puututtava ajoissa. Se on ihmiselle itselleen helpointa ja se on myös yhteiskunnan kustannustenkin kannalta lopulta edullisinta. Yksinäisyyden ja syrjäytymisen torjumiseen tarvitaan moniammatillista ja -alaista yhteistyötä, josta ei tule luopua edes taloudellisesti tiukkana aikana.

Tämän vuoden Yhteisvastuukeräys torjuu nuorten yksinäisyyttä Suomessa ja Mosambikissa. Suomessa nuorille järjestetään muun muassa uudenlaista ystävä- ja tukioppilastoimintaa sekä vertaistukiryhmiä. Tässä työssä ammatillinen apu yhdistetään vertaistukeen. Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Suomen Mielen terveysseura ja Suomen Punainen Risti toimivat yhteistyössä kirkon nuorisotyön kanssa. Yhteistyön avulla yksinäinen tai muutoin avun tarpeessa oleva nuori kyetään tunnistamaan ja kohtaamaan ajoissa.

Mosambik kuuluu maailman köyhimpiin maihin. Se itsenäistyi vuonna 1975. Sisällissodan jälkien korjaamisen lisäksi maassa on ollut yleiset kehitys- maongelmat. Maa on Suomen pitkäaikainen kehitysyhteistyökumppani.

Mosambikissa Yhteisvastuun tukee yksinäisten ja haavoittuvassa asemassa olevien nuorten selviytymistä pääkaupungin Maputon köyhälistöalueella Xikhelenissä. Apu menee perille Kirkon ulkomaanavun kautta. Mosambikissa nuor-

ten yksinäisyyden ja syrjäytymisen taustalla on köyhyys ja HIV, joka on vienyt useista perheistä vanhemmat. Monet mosambikilaislapset joutuvat ottamaan vastuun kodistaan ja nuoremmista sisaruksistaan aivan liian varhain. Kerättyjen varojen avulla koulutetaan tukihenkilöitä, jotka etsivät tukea tarvitsevia orpolapsia ja perheitä, tekevät kotikäyntejä heidän luokseen, tukevat henkisesti ja antavat tarvittaessa ruoka-apua. Sairaata ohjataan hoitoon. HIV-tartuntaa kantaville tarjotaan vertaistukea ja heitä kannustetaan muodostamaan vertaistukiryhmiä. Nuorille järjestetään ammattikursseja ja koulutusta yritys-

Alkanut vuosi on Euroopan vapaaehtoistoiminnan vuosi. Suomalaiset kansalaisjärjestöt ovat ottaneet paljon vastuuta oman maamme kansalaisten hyvinvointia vahvistavien palvelujen tuottajina julkisen sektorin rinnalla. Samoin kansalaisjärjestöt ovat olleet aktiivisia kehitysyhteistyössä. Nämä ihmiset ansaitsevat yhteisen kiitoksemme.

Vapaaehtois- ja järjestötoiminta tukee tärkeällä tavalla ihmisten osallisuutta itse rakentaa yhteiskuntaa.

Yhteisvastuukeräys on lähimmäisenrakkauden kansanlaule. Vuosittain yli 40 000 vapaaehtoista kerääjää liikkeelle saava perinteikäs keräys on hieno esimerkki suomalaisesta vapaaehtoisuudesta ja halusta auttaa vaikeuksissa olevia. Jokainen meistä on vastuussa lähimmäisestään.

Hyvät kanssaihmiset, Julistan 62. Yhteisvastuukeräyksen avatuksi ja toivon meidän yltävän jälleen hyvään tulokseen.

TARJA HALONEN
Tasavallan presidentti

Hän tuli sinua varten

Joskus saatat ajatella, että et kuulu kenellekään tai kukaan ei rakasta sinua. – silloin tämä kirjoitus on juuri sinulle.

Jeremian kirjan 31:3 sanoo näin: ”Herra ilmes-tyi minulle, Hän tuli kaukaa ja sanoi: Minä olen aina sinua rakastanut, Israel, siksi vedän sinua luokseni uskollisesti. Tässä sanotaan, että Herra on aina sinua rakastanut, kaikkina elämäsi päivinä. Olet varmasti saanut kokea elämäsi aikana joissakin tilanteissa aivan erityistä Jumalan apua ja rakkautta.”

1. Moos kirjassa luvussa 16 kerrotaan kuinka, Hagar, Sarain orjatar, on paossa emäntänsä vihaa autiomaassa. Herran enkeli ilmestyy hänelle ja käskää hänen laittaa tulevalle pojalleen nimen Ismael. Nimi Ismael merkitsee: Jumala kuulee.

Olen puhuteltu, että Jumala ilmestyy juuri Hagarille. Hän on Sarain egyptiläinen orjatar ja paossa emäntänsä vihaa autiomaassa. Tuona hetkenä voidaan olettaa, että Hagar on alaviritteinen, pettynyt, kenties hätäntynytkin. Ja nyt Herran enkeli ilmestyy hänelle ja rohkaisee häntä sanomalla: Anna hänelle nimeksi Ismael, sillä Herra kuuli, kun valitit hätääsi.

Meillä on Jumala, joka kuulee ja kuuntelee. Psalmista. 50:15 sanotaan: Huuda minua avuksi hädän päivänä! Minä pelastan sinut, ja sinä kunnioitat minua. Me voimme olla vaikeissa ihmisuhteissa tai elämäntilanteissa niin kuin Hagar, Jumala näkee meidän tilanteemme ja kuulee meitä. Jeesus kuulee sydämen huokauksen, kun se suunnataan häneen päin.

Hagarille sanottiin: Herra kuuli, kun valitit hätääsi. Siitä onnellisena Hagar alkoi kutsua Herraa nimellä El Roi, Jumala, joka minut näkee. Ismael, Jumala kuulee ja El Roi, Jumala, joka minut näkee. Sinun asiasi on myös Taivaan Isän tiedossa. Hän kuulee ja näkee sinut.

Jumala on aina rakastanut sinua. Mistä tiedän sen? Jumala rakkaus on konkreettista. Hän antoi ainoan

Poikansa kuolemaan ristillä meidän syntiemme tähden. Jeesus ristiinnaulittiin, häntä häväistiin, syljettiin, ruoskittiin ja pilkattiin. Hänen käteensä naulittiin ja kylkensä lävis-

rettiin. Hänen sielunsa huusi tuskasta: Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut? Vastaus löytyy: Johanneksen evankeliumin kohdasta 3:16: Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.

”Jottei yksikään...” vielä viimeisillä hetkillään ristillä Jeesus armahtaa vierellään olevan ryövärin. Ihmiskunta on jakaantunut mielipiteisään kuin nuo kaksi ryöväriä. Toinen pilkkasi Jeesusta, toinen sanoo Jeesukselle: Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi. Jeesus vastaa Hänelle: Jo tänä päivänä olet kanssani paratiisissa.

Ajattele, mitä tuo ryöväri ymmärsi ristinpuulla ollessaan, viimeisillä hetkillään. Hän ymmärsi: Jeesuksella on valtakunta, joka ei ole tästä maailmasta. Ja Hän ymmärsi, että hänellä on sielu, joka on iankaikkinen. Saarn. 3:11 sanoo: Myös iankaikkisuuden hän on pannut heidän sydämeensä, mutta niin on, ettei ihmisen käsitä tekoja, jotka Jumala on tehnyt, ei alkua eikä loppua.

Me emme aina pysty käsittämään Jumalan rakkauden syvyyttä ja määrää. Uskomme on koetuksella, kun olemme vaikeuksien keskellä. Silti voimme luottaa, että meillä on Jumala, joka käski orjattaren laittaa pojalleen nimen Ismael, joka merkitsee ”Jumala kuulee”. Hän on El Roi, Jumala, joka näkee minut.

Hän, joka on aina sinua rakastanut. Jeesus itse määritteli rakkauden näin: Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa, kuin että antaa henkensä ystäviensä puolesta (Joh. 15:13). Jeesus osoitti rakkautensa antamalla henkensä sinun puolestasi. Hän tuli sinua varten.

RITVA HIMANKA
oto – evankelista
Oulu

NEUROLOGI MATTI JUNES: Ystävyys ylittää kulttuurirajat

Anneli ja Matti Junes Kemijärven romanien vieraina.

Olen koulutukseltani lääkäri ja olen tehnyt elämäntyöni pääosin Lapin Keskussairaalan neurologisten potilaiden parissa. Jäin pari vuotta sitten vanhuuseläkkeelle. Vuosien varrella olen työni kautta oppinut tuntemaan melkoisen osan lappilaisista romaneista.

Potilaan ja lääkärin suhde on vuosien varrella monen romanipotilaani kohdalla syventynyt lämpimäksi ystävydeksi. Ystävyys on puolestaan vienyt "opintomatkalta" romanikieleen ja -kulttuuriin – jopa niin, että jotkin sairaalan lääkäritovereista alkoivat kutsua minua leikkisästi romaneihin erikoistuneeksi lääkäriksi.

Valistustyöstä huolimatta valtaväestön tietämys romanikulttuurista on edelleenkin oleamattontta ja tietämyksen puutteet heijastuvat kiistatta monella tapaa myös hoitotyöhön.

Ongelmia voi ilmaantua pait-

si henkilökunnan asenteiden myös valtaväestöä edustavien potilastovereiden ymmärtämättömyden johdosta.

Tuntemani romanit ovat mieltäneet itsensä ensisijaisesti suomalaisiksi romaneiksi. He ovat ilmaisseet tämän vieläpä hyvin painokkaasti. Nykyisten romanien esi-isät saapuivat tunnetusti 1500-luvulla meilte pääosin Ruotsista, Baltian maista ja Venäjältä.

Oman sukuni esi-isät tulivat hekin sivumennen sanottuna Ruotsista suomenniemelle juuri samoihin aikoihin kuin nykyisten romanienkin esi-isät. Näin meillä on itsellä kullakin oma

taustamme, niin romaneilla kuin valtaväestöönkin kuuluvilla. Tällöisiä me suomalaiset vain olemme.

Syrjäytymiselle ovat syynsä

Nuorena opiskelijana 1970-luvun alussa kävin muutaman kerran Mustalaislähetyksen kokouksissa Turussa. Sieltä jäi mieleeni erään romanipöytäkirjan pohdinta romanien syrjäytymisestä vähän maassa kuin maassa, aina siellä, minne romanit pitkällä matkallaan oli-

Uuden polven romaninuurten haasteisiin kuuluvat lippu, Gelem Gelem-laulu ja kasvava tietoisuus omasta historiasta.

vatkin asettuneet.

Tähän kysymykseen syrjäytymisestä on tartuttu nyt niin meillä Suomessa kuin laajemminkin Euroopan Unionissa. Olemme saaneet oman suomalaisen romanipoliittisen ohjelman, minkä kunnianhimoisena tavoitteena on tehdä Suomesta vuoteen 2017 mennessä johtava eurooppalainen maa romanien ihmisoikeuksien toteuttamisessa.

On aivan selvää, että näitä ohjelmia ei tarvittaisi, jos ongelmia ei olisi. Oma lääkärintyöni kokemys vahvistaa saman asian: romanien terveydentila, sosiaalinen – ja kulttuurillinen asema ei ole toivottulla tasolla ja romanikielen asema kulttuurin perustana

jopa uhanalainen.

Uuden kansallisen romanipoliittisen ohjelman toteutumisen avainkeinoiksi onkin nähty romaanilasten ja nuorten koulunkäynnin ja opiskelun tukemisen ohella romanikielen ja -kulttuurin aseman monipuolinen ja kaikestasoinen vahvistaminen. Nykyiset lait ja säädökset riittävät, uusia ei tarvita.

Nuoret elävät internet-aikaa

Kun viime keväänä saimme, vaimoni Anneli ja minä, osallistua Kemijärven seurakunnan ja romaaniväestön järjestämälle 10-vuotisjuhlaleirille, leirin alussa Suomen lippua salkoon nostettaessa korviini kantautui nuoren romanipojan hiljainen kysymys: "Meillähän on omakin lippu. Miksi sitä ei myös nosteta?"

Minun ikäpolveni romanit ovat identiteettiltään suomalaisia ja romaneja. Romaninuoret elävät kuitenkin omaa internetaikaansa ja sen tuoma maailma on heidän haasteenaan, niin kuin muillakin ikäisillään nuorilla.

Uuden polven romaninuurten haasteisiin kuuluvat lippu, Gelem Gelem-laulu ja kasvava tietoisuus omasta historiasta. Se historia ei kulutaan ole kovinkaan mairrittelevaa, mitä kulloiseinkin valtaväestöön ja sen asenteisiin tulee.

Osallistuin vaimoni kanssa viime joulun alla jo toistamiseen Kemijärvellä seurakunnan ja paikallisten romaniaktiivien järjestämään joulujuhlaan.

Minulle oli suuri kunnia lukea juhlassa Juulako evankeliumos (joulu-evankeliumi) yhdessä reippaan Roope-pojan kanssa: hän luki romanikielellä ja minä luin suomeksi. Monen muunkin silmä taisi kastua, kun juhla-kansa yhtyi kahdella kielellä laulettuun Kurko rat-lauluun (Jouluyö juhlayö).

MATTI JUNES

Kulttuuripääkaupunki Turku juhlii Kansainvälistä romanipäivää

8.4.2011 Kansainvälisenä romanipäivänä Turussa järjestetään korkeatasoinen romaniseminaari ja konsertteja. Seminaari Turun akatemiatalon juhlasalissa alkaa klo 10. Romanit klassisessa musiikissa -konsertti järjestetään Turun konservatorion Sigyn-salissa klo 19.

Romanit, tuntematon vähemmistöimme -seminaari aloittaa Kansainvälisen romanipäivän vieton EU:n kulttuuripääkaupungissa Turussa. Seminaarin avaa Romaniasiain neuvottelukunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Pekka Haavisto.

Ensimmäisenä alustajana on Suomen ja Skandinavian historian dosentti Panu Pulma Helsingin yliopistosta. Hänen aiheenaan on Romanit Suomen historiassa. Panu Pulma johtaa

laajaa Suomen romanien historiaa ja hän on kirjoittanut useita teoksia romanien historiasta.

Tutkija Henry Hedman Kotimaisten kielten tutkimuslaitoksesta puhuu romanikielestä eilen, tänään ja huomenna ja Helsingin kaupunginorkesterin oboisti Aale Lindgrén mustalaismusiikin vaikutuksesta klassisessa musiikissa.

Turun akatemiatalon sijaitsee lähellä tuomiokirkkoa osoitteessa Rothoviuksenkatu 2. Seminaarin puheenjohtaja

on Romaniasiain neuvottelukunnan varapuheenjohtaja, Turun kaupunginvaltuutettu Väinö Lindberg.

Romanit klassisen musiikin esittäjinä

Turussa kuullaan myös harvinaislaatuinen klassisen musiikin konsertti, jossa kuullaan sekä romanien säveltämää että esittämää musiikkia.

Konsertissa esiintyvät mm. Göteborgin oopperassa laulava suomalainen romani, bassobaritoni Markus Schwartz, oboisti

Aale Lindgrén ja Hyvä duuri –yhtye, rakastettu viulisti Vasile Pantir, pianisti Kemal Achourbekov ja Marko Putkonen, joka laulaa omia romanikielisiä käännöstekstejään vanhoista romanilauluista.

Konsertti alkaa 8.4. klo 19 Turun konservatorion Sigyn-salissa osoitteessa Linnankatu 60.

TUOVI PUTKONEN

TURKU
ÅBO 2011

EUROOPAN
KULTTUURIPÄÄKAUPUNKI

VANKILASTA OPINTIELLE?

Pohjois-Suomen vankiloissa opettavia, vankilaopetuksen suunnittelusta vastaavia henkilöitä ja paikallisia romaneja kokoontuu romani-vankien vankilaopetuksen koulutuspäivään Oulussa 25.2.

Koulutuspäivän tarkoituksena oli tiedottaa työntekijöille vankilaopetuksen kannalta ajankohtaisista asioista sekä keskustella romanien erityiskysymyksistä vankilaopetuksessa. Tilaisuus järjestettiin Oulun Aikuiskoulun ja Pohjois-Suomen romaniasiain neuvottelukunnan yhteistyönä.

Koulutuspäivän päätavoitteena oli edistää vankilan opetushenkilöstön romanikulttuurin tuntemusta ja kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Ohjelmassa oli varattu kunkin puheenvuoron yhteydessä opet-

Vankilan opettaja Hellevi Hedman-Valentin, erityisasiantuntija Susanna Rajala ja suunnittelija Henna Huttu.

tajille aikaa kysyä romanikulttuurin edustajilta opetuksessa mieltä askarruttaneita kysymyksiä ja opettajat olivatkin aktiivisia kysyjä.

Monipuolista tukea tarjolla vangeille

Opetushallituksen romaniväestön koulustuimiin puheenvuoron piti tilaisuudessa erityisasiantuntija Susanna Rajala. Hän esitteli puheenvuorossaan romanien perusopetuksen ja vankilaopetuksen erilaisia tukimuotoja. Lisäksi Rajala kertoi tekeillä olevasta suuresta romanioppilaiden perusopetuksen selvityksestä.

Oulun Aikuiskoulun rehtori Panu Kela ja apulaisrehtori Päivikki Halla-aho loivat oman puheenvuorossaan katsauksen vankilaopetuksen perus- ja lukio-opetuksen nykytilanteeseen ja haasteisiin Pohjois-Suomessa.

Ammattiohjeita Luovin puheenvuorot käyttivät tilaisuudessa koulutuspäällikkö Jouni Kukkonen ja aikuiskoulutusjohtaja Anja Kallio-Koski. Kukkonen esitteli Luovin vankiloissa toteuttamaa ammatillista koulutusta johon kuuluvat esimerkiksi kiinteistöjen hoitajan ja puusepän ammatilliset tutkinnot ja tutkinnon osien suorittaminen. Anja Kallio-Koski esitteli Luovissa vuonna 2011 tekeillä olevan valtakunnallisen selvityshankkeen, jossa tutkitaan sekä ammatillisen koulutuksen että yleissivistävän koulutuksen toteuttamista ja toimintaedellytyksiä sekä opettajien että vankien näkökulmasta.

Naisten vuoro Vanajan vankilassa

Romano Mission toiminnanjohtaja Tuula Åkerlund kertoi omassa puheenvuorossaan Naisten vuoro -projektin toiminnasta Vanajan vankilassa. Projektin tarkoituksena on selvittää romaninaisvankien tarpeet sekä tuottaa toimintamalli, jolla ehkäistään romaninaisvankien syvenevää syrjäytymistä ja uusintarikollisuutta.

Ohjelmassa oli tehty tilaa myös hengellisen romanityön tekijöiden puheenvuorolle. Sen piti pitkään vankiloissa hengellistä työtä tehnyt Valde Långström Ylivieskasta. Puheenvuoro oli palava henkilökohtainen todistus hengellisyyden mukana tuomasta muutostoiminnasta romanivangin elämässä.

Tilaisuuden tauoilla kuultiin perinteistä ja uutta romanimusiikkia romanikulttuurin ohjaajan Henry Lindgrenin ja nuorisiohjaaja Maruska Lindemanin esittämänä.

Vankilajärjestelmä on muutoksessa

Rikosseuraamusjärjestelmä on ollut viimeisten vuosien aikana melkoisessa muutosprosessissa ja nämä muutokset ovat näkyneet myös vankilaopetuksessa. Muutokset sakkovankien koevapaus ja uutena tulokkaan kenties pian myös pantavankien koevapaus avaavat uusia mahdollisuuksia vankien opiskelulle.

Vuoden 2010 alussa toimintansa aloitti Rikosseuraamuslaitos joka muodostuu entisistä rikosseuraamusvirastoista,

Koulutuspäivän vastuunkantajat Maruska, Henna Sabina ja Henry.

Kriminaalihoitolaitoksesta ja Vankeinhoitolaitoksesta. Maamme muodostettiin kolme rikosseuraamusaluetta väestökehityksen ja vankimäärän mukaan.

Uudistuksen tavoitteena on siirtää kohti avoimempaa rangaistusten täytäntöönpanoa. Käytännössä tämä tarkoittaa yhdyskuntaseuraamusten ja avovankiloiden käytön lisäämistä sekä hallitun ja vaihteittaisen vapauttamisen toteuttamista. Vankilajärjestelmässä

painopistettä siirretään suljetuista vankiloista avovankiloihin. Rangaistusvangeista avolaitoksissa oli vuonna 2009 keskimäärin jo noin kolmasosa.

Suomen vankiluvuissa on ollut pientä laskua jo neljänä vuonna peräkkäin. Vuonna 2009 keskivankiluku oli 3492, vuonna 2008 se oli 3526. Laskua oli sekä vankeusvankien että sakkovankien määrässä.

SABINA VALENTIN
JA HENNA HUTTU

Uusia suosituksia romanikieleen

Romanikielen lautakunta on päättänyt tarkistaa ja korjata aiemmin annettuja suosituksia. Ajantasaiset ohjeet toimitetaan käyttäjille sitä mukaa kuin ne valmistuvat. Tämä on ensimmäinen osio.

Ääntäminen ja kirjoittaminen

Tapauksissa, joissa avartuva diftongi vaihtelee pitkän vokaalin kanssa (esim. deelos ~ dielos, tšooro ~ tšuroo, gravvööri ~ gravvyöri ja höög ~ hyög; koskee vain ee:tä, oo:ta ja öö:tä), ja tapauksis-

sa, joissa diftongi vaihtelee lyhyen vokaalin kanssa (esim. plogibosko ~ pluoigibosko tšoon, plöjiba ~ plöjijiba), lautakunta pitää suositeltavana diftongillisia asuja.

Suomen romanikielen kiirro-, kero-loppuisten johdosten osalta lautakunta suosittaa kuitenkin, että s:n jälkeen johdin voi olla -kero tai -kiro, muuten -kiro (esim. sikjiboskero tai sikjiboskiro mutta dekaikiro).

Suomen romanikielessä tavataan paikoin myös (suomesta lainautunutta) siirtymävokaalia, esim. brif(i)no, gul(u)va, hel(e)savaa, val(a)goosos, bereh. Lautakunta ei suosittele sen käyttämistä kirjoitetussa kielessä ja korrektissa yleiskielessä.

Sananloppuinen -n ja sen kato varioivat johtimessa -ben (esim. fhaaben, piiben) sekä partiisiipin päättees-

-sa -men (esim. džaanimen, tšeerimen). Lautakunta piti loppu-n:llisiä suositeltavampina.

Suosittelavana pidettiin myös loppu-k:n säilyttämistä pienessä joukossa sanoja, joihin kuuluvat mm. bornik, kissik (: kissijako), kustik, mussik, patrik.

Kirjoitetussa tekstissä säilytetään sananalkuiset konsonantitjohdat sellaisissa sanoissa kuten snuuva ja stranna.

Kaksoiskonsonanttisuus st, fit, nd säilytetään myös sanan lopussa sellaisissa tapauksissa kuten vast, baft, dand.

Vartalovokaalin kesto vaihtelutapauksista lyhytvokaalinen muoto on vallitseva, esimerkiksi paani: panjako.

Romanikieleen on kehittynyt suomen pohjalta vokaalisoitu. Sanavartaloissa se on yleistä, ja poikkeukset kuten

faarfijja, hambysos, hamyörra, kostymma ovat harvinaisia. Lautakunta ei kuitenkin suosita sen soveltamista taitutus päätteisissä ja johtimiin vaan esittää, että niissä käytettäisiin vain takavokaalisia (a:llisia, o:llisia, u:llisia) muotoja, esim. byörda, lyönos, byrjuuvaa, fäärduuvaa, hyövuvaa, rökkuvaa.

V:ttömiä ovat sellaiset verbimuodot kuten rakkadom (< rakk-av-d-om) ja rakka (< rakkav). v:n katoaminen on yleistä muissakin romanimurteissa.

Til-liite

Til-liitteen loppu-l päätettiin kirjoittaa myös silloin, kun sitä seuraa l-. Siis esimerkiksi tilloons, tilloonavaa. Uusi käytäntö poikkeaa perinteisesti sanakirjoissa käytetystä.

Tavutus

Tyypillinen tavutuskaava on bik.ni.ba. Poikkeuksena säännöstä on, että ph, th, kh, ts ja dz kuuluvat aina samaan tavuun, etuliitteet bi-, för-, til- ja u-muodostavat oman tavunsa ja pitkä ä-väanne jakautuu kahteen tavuun esim. jen.ge.

Aakkosjärjestys

Suomen romanikielen aakkosjärjestys päätettiin seuraavaksi: a, b, c, d, e, f, g, h, fi, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, s, t, u, v, w, x, y, z, z, ä, ä, ö. Tähänastisen käytännön mukaisesti d z päätettiin aakkostaa d:n kohdalle, t s vastaavasti t:n kohdalle ja kh, ph, th saman käytännön mukaan k:n, p:n ja t:n kohdalle.

Romano Mission toimintamuodot

Romano Mission toiminta-ajatuksena on toimia valtakunnallisena lastensuojelun, sosiaalialan, hengellisen työn sekä koulutusalun palvelujärjestönä romaniväestön keskuudessa. Romano Missio toimii yhteistyössä ev.lut. kirkkojen, kuntien, valtion ja eri järjestöjen kanssa.

Lastensuojelutyö

Ylläpitää 16-paikkaista lastenkotia Hämeenkoskella ja 10-paikkaista pienryhmäkotia Martinkylässä.

Sosiaali- ja diakoniatyö

Yleistä ohjausta ja neuvontaa asunto-, työllisyys-, koulutus- sekä muissa sosiaalialan kysymyksissä. Lausunnot viranomaisille sekä luennot.
Hengellinen toiminta: mm. romaneille suunnatut jumalanpalvelukset – myös romanikieliset.

Projektit

Toimintasuunnitelmia eri sektoreilla.

Naisten vuoro (2010–2013): naisromani-vankien kuntoutus- ja kehittämisprojekti.

Julkaisu- ja toiminta

Julkaisee neljä kertaa vuodessa valtakunnallisen Romano Boodos -lehden

Stipendiraahasto

Myöntää pienekhöjä stipendejä kannustukseksi koulutusta hankkiville romaninuurille.

Vastanottoja maksua postinmaksun
ROMANO MISSIO
Tunnus 5007555
00003 VASTAUSLÄHETYS

PALVELUKORTTI

- Kyllä, tilaan Romano Boodos -lehden (4 numeroa/vuosi, vuosikerta 15 euroa)
- Kestotilaus (laskutus vuoden välein)
- Olen uusi tilaaja
- Liityn Romano Mission jäseneksi (jäsenmaksu 16 euroa/vuosi, sisältää jäsenetuna Romano Boodos -vuosikerran)

LEHDEN SAAJA _____

Lähiosoite _____

postitoimipaikka _____

LEHDEN MAKSAAJA, ellei sama kuin edellinen

Nimi _____

Lähiosoite _____

Postitoimipaikka _____

Päiväys _____ / _____ 20 _____

Paikkakunta _____

Allekirjoitus _____

Tilaukset myös puh. (09) 351 1366 klo 9-15)

Yhteistyökumppanina

Elämä ja Valo ry., entiseltä nimeltään Suomen Vapaa Romanilähetys ry., perustettiin Vihtavuorella kesällä 1964. Yhdistyksen olemassaolon lähtökohtana on alusta lähtien ollut romanien tarpeiden huomioiminen.

Tänä päivänä romanityö on osa seurakuntien toimintaa. Työtä ymmärretään ja arvostetaan. Yhdistyksemme, joka nykyään kantaa nimeä Elämä ja Valo ry., toimintasektorit ulottuvat hyvin laajalle. Näkyvin toimintamuoto on varmaankin telttatyö, jota on tehty historiamme alusta lähtien. Toimimme myös muilla sektoreilla, myös sosiaalisilla aloilla, mutta tuoden mukaan aina tärkeän evankeliumin ilosanoman.

Yhdistyksen toiminnan tarkoitus on tehdä kristillistä työtä, sekä kehittää valmiuksia henkisen, fyysisen ja sosiaalisen toiminnan aloilla romaniväestön keskuudessa Suomessa, sekä ulkomailla. Tarkoituksena on myös edistää ja kehittää lasten ja nuorten opetus- ja harrastustoimintaa. Haluamme myös ennaltaehkäistä sosiaalista syrjäytymistä.

Pienten alkujen päivästä olla päästy eteenpäin ja tänään yhdistyksen toiminta on suhteellisen laajaa. Hengelliset arvot näyttelevät merkittävää osaa yhdistyksen toiminnassa, mutta ihmisen tarpeita ei voida täyttää huomioimatta myös hänen sosiaalista puoltaan, ruumista ja sielua. On vaikeaa kertoa ihmiselle Jeesuksen rakkaudesta, jos hänellä on mahdoton nälkä tai kylmä.

Toiminnassa pyritään huomioimaan ihmiset aina lapsista vaareihin asti. Kotilähetystyön kautta tavoitamme nekin, joilla ei ole mahdollisuutta tulla järjestämiimme tilaisuuksiin. Suur-Helsingin alueella on jo vuosien ajan tehty ennaltaehkäisevää päihde- ja huumevalistustyötä.

Evankeliumia pidetään esillä myös vankeissa. Alusta lähtien myös lähetystyö on ollut yhdistyksemme yksi toimintamuoto. Intiassa meillä on työtä romanikylien parissa Pohjois-Intiassa sekä kummitoimintaa romanilastenkodeissa. Yhdelle Vähimmäistä -työn kautta teemme evankeliumin työtä mm. Valko-Venäjän, Ukrainan, Romanian ja Baltian alueen romaneiden parissa.

SEPPELENTEKIJÄ

Teemme seppeleitä, ristejä, sydämiä ja kukkavihkoja Täydellä sydämellä

Tuula Hynninen/
Kukkakauppa Frau
Riihimäki
044- 21 78 412

ROMANO MISSIO RY:N SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN

KEVÄTKOKOUS

Pidetään kesk. 27.4.2011 klo 17
Malmin kirkolla, Kunnantie 1, Helsinki.

Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Tervetuloa!

ROMANO MISSIOILLA MYNNISSÄ

- **TIE OMANA, KEPPI TURVANA**
- 135 s. mustalaisista muistettua:
Eero A. Hautala, Pietarsaaren kaup.
julkaisu, 20 euroa
- **SURUADRESSEJA KUKKA-AIHEISIA**, 10 euroa
- **ONNITTELU- JA SURUADRESSEJA**
kukka-aiheisia, 10 euroa

- **TARTU KÄTEENI:** Väinö Lindberg,
cd 16,50 euroa
- **ROMANI JA PÄIHDEHUOLLON PALVELUT**
Opas päihdehuollon ammattilaisille
5 euroa

Kaikista myyntiartikkeleistamme perimme lähetettäessä lisäksi postikulut

ROMANIOPPILAAN JA -OPISKELIJAN OHJAUS

Aika Tiistai 22.3.2011
Paikka Helsingin Diakoniaspisto, Alppikatu 2A (Helsinki), auditorio
Tavoite Seminaarin tavoitteena on antaa ajankohtaistietoa kouluissa ja oppilaitoksissa romanioppilaita ja -opiskelijoita ohjaavalle henkilöstölle
Kohderyhmä Opinto-ohjaajat ja muu opetushenkilöstö perusopetuksessa ja toisella asteella sekä vapaan sivistystyön oppilaitoksissa, sosiaalitoimen henkilöstö ja muut kiinnostuneet
Tiedustelut Helsingin Diakoniaspisto: projektipäällikkö Kaija Asp, etunimi.sukunimi@hdo.fi
tai puh. 050 578 1346
Opetushallitus: erityisasiantuntija Eine Lillberg, etunimi.sukunimi@oph.fi
tai puh. 040 348 7308 (ma, ke, to)

Ilmoittautuminen 11.3.2011 mennessä projektipäällikkö Kaija Asp, s-posti: etunimi.sukunimi@hdo.fi
tai puh: 050 578 1346/Helsingin Diakoniaspisto, Kaaleet kouluun! -projekti. Ilmoittautumisen yhteydessä ilmoita nimesi, taustaorganisaatiosi, yhteystietosi lisäksi aiotko

ruokailla ja mahdollinen erityisruokavalio.
Seminaari on osallistujille ilmainen. Osallistujille tarjotaan aamu- ja ilta-päiväkahvit.
Lounas on omakustanteinen. Seminaariohjelma seuraavalla sivulla
OHJELMA
Aamupäivän puheenjohtajana toimii suunnittelupäällikkö Marjatta Saari-Musakka Seurakun- taopisto ja ilta-päivällä erityisasiantuntija Eine Lillberg Opetushallituksesta.
8.15–8.45 Ilmoittautuminen ja aamukahvi
8.45 Tervetuloa seminaariin rehtori Anna-Liisa Launiainen, Helsingin Diakoniaspisto ja yksikön päällikkö, opetusneuvos Leena Nissilä Opetushallituksesta
9.00 Opinto-ohjauksen yleiset periaatteet
opetusneuvos Juhani Pirttiniemi/
Opetushallitus
9.30 Opintojen ohjaus romaniper-

hetyössä
Kaaleet kouluun! -projektiin projekti-koordinaattori ja ohjaaja Unelma Bollström/Helsingin kaupungin Sosiaalivirasto ja opinto-ohjaaja Sanna Kausniemi/Helsingin Diakoniaspisto
10.00 Romanikodin ja koulun yhteistyö perusopetuksessa
10.00 Romanikodin ja koulun yhteistyö perusopetuksessa
asiantuntija Satu Blomerus/Opetushallituksen romaniväestön koulutusryhmä
Tauko
10.45 Romanioppilaiden perusopetuksen tukeminen -kehittämistoiminta
erityisasiantuntija Susanna Rajala/Opetushallituksen romaniväestön koulutusryhmä
11.45 Romanioppilaiden ohjaus ja erityinen tuki Kauhajoella
koulukuraattori Kirsi Grönstrand/
Kauhajoen kaupunki
12.45–13.45 Lounas (omakustanteinen)
13.45 Peruskoulu loppuun ennen ammatillisia opintoja

tiimivastaava, opiskelu- ja työvalmentaja Päivi Malmivaara, opettaja Kusti Kaukonen ja opiskelijapuheenvuoro/Helsingin Diakoniaspisto
14.15 Tuen tarpeet opinnoissa toisella asteella
Kaaleet kouluun! -projektiin romanikulttuurin asiantuntija Tuula Lindgren/Helsingin Diakoniaspisto, projekti-koordinaattori Anne Heikkinen/Seurakuntaopisto ja oppisopimusopis-kelija Sari Berg/Suomen Romaniyhdistys ry
14.45 Koulutus- ja työllistymisyhteistyö romaniyhteisön kanssa
Kaaleet kouluun! -projektiin projekti-koordinaattori Päivi Saari/Omnia, perhetyöntekijä Paula Åkerlund/Helsingin Diakoniaspisto ja työvoimaneuvoja Taina Kelter/Espoon TE-toimisto
Iltapäiväkahvi ohjelman lomassa
15.15–15.30 Yhteenveto ja jatko-suunnitelmat, projektipäällikkö Kaija Asp/Kaaleet kouluun! -projekti
Hyvää kotimatkaa!

Toiminnanjohtajan palsta

Yhteys auttaa jaksamaan

” Oi ihmiset toisianne ymmärtäkää, niin ette niin kovia oisi! Miks'emme me kaikki yhtyä vois? Ja yksi jos murtuis, muut tukena ois. Oi, ihmiset toisianne suvaitkaa! Niin suuri, suuri on maa.”

Eino Leino

Valitsimme tämän vuoden ensimmäisen Romano Boodos -lehden teemaksi yksinäisyyden. Se on myös tämän vuoden yhteisvastuukeräyksen teema. Erityisesti nuorten kokemana yksinäisyys huolestuttaa yhteiskuntaamme.

Yksinäisyysteema koskettaa myös meitä Romano Mission keskustuomiston väkeä. Monet asiakkaistamme ovat yksinäisiä, vailla omaisten tukea ja turvaa. Osa heistä on syrjäytynyt omasta elämästäänkin. Romano Mission työssä näemme selkeästi elämän varjopuolet, karsivat vanhemmat, joiden lapset ovat

huostaan otettu, vankilakierteeseen joutuneet nuoret ja yksinäiset vanhuksat. Ei ole kuuntelijaa, ei kädestä kiinni pitäjää, ei tervettä vanhemmanmallia. Yksinäisyys ajaa epätoivoon ja itsetuhon kierteeseen. Elämä ahdistaa ja masennus estää käyttämästä sisäisiä voimavaroja päästä jaloilleen, nähdä tunnelin päässä valoa.

Yhteys kasvattaa

Elämä rakentuu hyvin pitkälle yhteyksien varaan. Yhteys toiseen ihmiseen on yksi perustarpeistamme. Pyrimme rakentamaan yhteyttä ja yhteyksiä ja ylläpitämään niitä. Luonnolliset yhteydet syntyvät kodeissa, perheenjäsenten, sukulaisten, tuttavien ja työkaverien kesken. Ne luovat omalta osaltaan turvallisuutta ja kasvattavat meitä sosiaalisuuteen ja toisen ihmisen huomioon ottamiseen.

Nykyisen kiireisen ja stressaavan

elämänmenon vuoksi, luonnolliset ja läheiset ihmissuhteet nousevat uuteen arvoon. Tärkeimpiä niistä ovat perhesuhteet. Romanikulttuurissakin suurperheen ajat ovat ohi. Ennen perheeseen kuului itsestään selvytensä mummit ja ukit, sedät ja tädit ja muu suku. Yhteisöön kasvaminen tapahtui jo oman perhepiirin keskuudessa. Suurperheessä löytyi enemmän voimavaroja ja ratkaisuja vaikeisiin elämäntilanteisiin.

Nykyään perheet ovat pieniä, vain vanhemmat ja lapset kuuluvat ydinperheeseen. Nyt apua joudutaan hakemaan kodin ulkopuolelta. Usein siitä yhteydestä puuttuu pitkäjänteinen vastuu ja välittämisen kokemus.

Lähimmäisyys voimavaraksi

Työelämän paineet ja kiireinen elämäntyhti kuluttavat voimiamme ja riistävät meiltä yhdessäolon ajan.

Olemme suomalaisina erakoitumassa läheisistämme, toinen toisistamme.

On aika pysähtyä ja miettiä, mikä elämässä on tärkeää, mitä me oikeasti tarvitsemme, mihin kannattaa panostaa ja uhrata voimavarojamme. Nyt tarvitaan pyyteetöntä lähimmäisyyttä, välittämistä toinen toisistamme. Se on paras lääke masennukseen ja epätoivoon. Uskalletaan sanoa läheisillemme ääneen: olet minulle tärkeä ja rakas, tarvitsen sinua!

Tuula Åkerlund

Tärkeintä on yhteys

Maarit Grönfors ja Ramona Åkerlund.

Yhteys ihmisten välillä on hyvälle elämälle välttämätöntä. Jos ei kasvokkain aina ehditä tavatakaan, puhelimesta kuitenkin voidaan kohdata. Näin tekevät Ramona, Melina, Maarit ja Inga.

Eräänä talvipäivänä puhelin soi ja tuttu ääni kysyi että rukoillaanko? Linjalla on joku ja puhuja luetteli eri ihmisten nimiä. Minä kiitin Taivaan Isää tästä valtavasta mahdollisuudesta. Minulla on puhelinringissä rukoilevia ystäviä, joiden kanssa voi jakaa suruja ja iloja ja kantaa ne yhdessä Jumalan valtaistuimen eteen.

Siinä puhuessamme päätin haastatella muutamaa heistä lehteen.

Ensimmäisenä esitin kysymyksiä Kuopiossa asuvalle Ramona Åkerlundille. Romanon perheeseen kuuluu mies ja kolme alaikäistä lasta. Monet lukijat saattavat muistaa hänen räppiä laulavat poikansa Tinon ja Taiton.

Ramona, mitä sinulle nyt kuuluu?

Hyvä! Olen lopettamassa Oppimisvalmiuksilla uusille urille nimisen kurssin. Tulevaisuudessa haluaisin ammatin. Minua kiinnostaisi hoitoala, esimerkiksi lähihoitajan koulutus.

Haluaisin työskennellä Kuopion vapaaseurakunnassa Viadiahankkeessa, jonka eräänä tarkoituksena on tukea ihmisiä pääsemään kiinni elämään. Voin myös nähdä itseni työskentelevän ikäihmisten parissa. Ikäihmisillä on paljon koeteltua viisautta, jota voisin ammentaa ja hyödyntää itselleni.

Luen nyt myös mielenkiintoista kirjaa, jonka nimi on "Miten löydät Jumalan mahdollisuudet itsestäsi". Kirja on kiinnostava, kun se väittää, että jokaisella on Jumalalta saatu, oma tehtävä. Meidän tulee löytää ikeoma tehtävä, jota muut eivät voi suorittaa.

Mikä elämässäsi on tärkeintä?

Monet erilaiset asiat ovat tärkeitä elämässäni, kuten esimerkiksi Jumala, terveys, perhe ja omat vanhemmat.

Onko yhteys sinulle tärkeää?

Kyllä, yhteyden kokeminen on erittäin tärkeää. Välimatkat saattavat nousta esteeksi kasvokkain näkemiselle. Puhelimen avulla voi tavoittaa itsestään kaukanakin asuvia ihmisiä. Asioiden jakaminen ja yhdessä rukoileminen puolittaa vaikeuksia, ihminen voi saada rauhan huolistaan ja sydän voi tyyntyä. Toisaalta voi kokea, että voi olla avuksi myös toiselle ja kokea yhteyttä lähimmäisen kanssa.

Nyt sinulla on tilaisuus sanoa muille lukijoille, mitä sydämelläsi on.

Haluaisin haastaa Suomen

romanit turvautumaan Jumalaan. Rohkaisen myös jokaista hankkimaan itselleen ammatin. Toivon, että jokainen kysyisi Jumalalta, mitä minä voisin tehdä Jumalan valtakunnan hyväksi.

Seuraavaksi haastattelin Nummelassa asuvaa nuorta naista nimeltään Melina Blomberg. Melinan perheeseen kuuluu kaksi suloista lasta.

Melina, mitä sinulle kuuluu?

Hyvä kuuluu, olen tällä hetkellä mukana nuorten työllistymistä edistävässä Stara-projektissa. Aloitan tulevana maanantaina työharjoittelun päihdeongelmaisten ihmisten kuntoutuksessa. Haluaisin työskennellä päihdeongelmaisten nuorten parissa ja olen päättänyt koulutautua tälle alalle. Olen rukoillut Jumalalta voimaa kouluun, kotiin ja lasten kanssa olemiseen. Olen myös saanut apua Taivaan isältä, vaikka usein tunnen väsymistä.

Mikä elämässäsi on tärkeintä?

Lapset ja usko.

Miten tärkeänä pidät yhteyttä?

Puhelinyhteyksin on todella tärkeää, koska näin voin pitää uskoviekseen yhteyttä yllä. Aina en pääse kokouksiin. On myös hyvä viedä asioita Jumalalle yhdessä. Koen tärkeäksi sen, että saan keskustella eri asioista muiden kanssa.

Ramonan räppävät pojat, Taito ja Tino ovat suosittuja esiintyjä erilaisissa tapahtumissa.

Kerrotko, mitä sinun sydämelläsi on?

Riippukaa Jumalassa ja pyytäkää johdatusta. Nuoret koulutakaa itseänne. Emme tule pärjäämään ilman ammattia.

Viimeisin haastateltavani asuu Kuopiossa ja on nimeltään Maarit Grönfors. Hänen perheeseensä kuuluu mies ja kaksi lasta.

Moi Maarit, mitä sinulle nyt kuuluu?

Minulle kuuluu hyvää. Työskentelen Helluntaiseurakunnan hallinnoimassa Tukipisteessä. Tukipiste on paikka, jossa jaaetaan ruokaa ja Jumalan sanaa. Työ on toiminut elämässäni uskon elämän syventäjänä. Arjessa toimimme uskavaisena työtiiminä, jos jollakin on vaikeus tai ongelma, meillä on omasta takaa rukoustyöstö tukemassa häntä. On suuri etuoikeus työskennellä tämänkaltaisessa työpaikassa. Olen antanut oman panokseni myös lapsityöhön. Pidän kokkerhoja ja mix-kerhoja. Koen lapset ja lapsityön tärkeiksi siksi, että he saisivat varhaisessa vaiheessa kokemuksia Jumalan rakkaudesta.

Mikä elämässäsi on tärkeintä?

Usko Jeesukseen on elämäni tärkein asia. Siitä saan kaikkiin asioihin voimavaran. Elän mie-

lenkiintoista ja jännittävää elämää Jumalan ja minun välisessä henkilökohtaisessa suhteessa.

Onko yhteys sinulle tärkeää, esimerkiksi keskustelu ja rukous puhelimitse? Miksi?

Se on erittäin tärkeää, koska me olemme saaneet monta kertaa Jumalalta vastauksia rukouksiimme. Se innostaa rukoilemaan aina vain lisää. Voimme myös harjoitella armoalahjojen käyttöä. Saamme usein ulkopuolelta rukouspyyntöjä ja mukava rukoilla yhdessä niiden puolesta. Jotenkin tuntuu, että silloin rukouksessamme on enemmän voimaa.

Nyt sinulla on tilaisuus sanoa muille lukijoille, mitä sydämelläsi on.

Halusin jakaa lukijoille kehoituksen sanan: Menkää syvemälle Jeesukseen ja antakaa itsenne Jeesukselle. Suhde joka tällöin muodostuu, on niin palkkennella tämänkaltaisessa työpaikassa. Olen antanut oman panokseni myös lapsityöhön. Pidän kokkerhoja ja mix-kerhoja. Koen lapset ja lapsityön tärkeiksi siksi, että he saisivat varhaisessa vaiheessa kokemuksia Jumalan rakkaudesta.

INGA ANGERSAARI